

Výročná správa o hospodárení úradu za rok 2009

I. Časť

I. Identifikácia organizácie

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) bol zriadený zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 581/2004“) ako právnická osoba, ktorej sa v oblasti verejnej správy zveruje vykonávanie dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti a verejným zdravotným poistením.

Úrad nie je zapísaný do obchodného registra.

Sídlom úradu je Bratislava.

V súlade s citovaným zákonom úrad má zriadených 8 pobočiek s delegovanou právomocou a vymedzenými kompetenciami. Pobočky úradu nemajú právnu subjektivitu. Sídlami pobočiek úradu sú Bratislava, Trnava, Trenčín, Martin, Banská Bystrica, Nitra, Košice a Prešov.

Orgány úradu

- predseda úradu
- správna rada
- dozorná rada

Predseda úradu je štatutárnym a výkonným orgánom úradu. Predsedom úradu od 25.1.2007 je MUDr. Richard Demovič, PhD.

Správna rada úradu má 7 členov. Správna rada v roku 2009 pracovala v nezmenenom zložení tak, ako bola vymenovaná vládou Slovenskej republiky na návrh ministra zdravotníctva SR uznesením č. 158/2007 z dňa 28.02.2007 v súlade s § 24 zákona č. 581/2004 Z. z. Zloženie Správnej rady je:

Doc. MUDr. Eva Čižmárová, CSc. predseda

MUDr. Imrich Matuška, podpredseda

Doc. MUDr. Jozef Korček, CSc.

MUDr. Christian Bartko

MUDr. Juraj Galovič

MUDr. Olívia Mancová

PaedDr. Iveta Medveďová

Správna rada sa v roku 2009 stretla celkom 6-krát na riadnom zasadnutí. Prijala 55 uznesení z toho 12 ukladačích.

Dozorná rada je kontrolným orgánom úradu. Do mája 2009 pracovala v nezmenenom zložení tak, ako bola zvolená Národnou radou Slovenskej republiky uznesením č. 935 zo dňa 2. júla 2008 podľa § 26 odst. 3 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

MUDr. Ivan Valentovič – predseda
MUDr. Milan Považan- podpredseda
MUDr. Jozef Molitor – člen
MUDr. Peter Janko – člen

Uznesením NR SR č. 1433 z dňa 28.4.2009 bol zvolený podľa § 26 ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za člena Dozornej rady **MUDr. Imrich Hugyivár.**

Na návrh vlády SR podľa § 26 ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **uznesením č. 1708 z 27. októbra 2009** Národná rada SR **odvolala** z funkcie podpredsedu dozornej rady **MUDr. Milana Považana a zvolila** za podpredsedníčku **MUDr. Gabrielu Kaliskú, CSc., F.E.S.C.**

Dozorná rada pracovala od toho dátumu v zložení:

MUDr. Ivan Valentovič – predseda
MUDr. Gabriela Kaliská, CSc., F.E.S.C. – podpredsedníčka
MUDr. Imrich Hugyivár – člen
MUDr. Peter Janko – člen
MUDr. Jozef Molitor – člen

Dozorná rada v roku 2009 zasadala celkom 12-krát a prijala 77 uznesení z toho 12 ukladačích.

Personálne zabezpečenie úradu a vzdelanostná štruktúra

1. Personálne zabezpečenie úradu

K 31.12. 2009 celkový počet zamestnancov úradu predstavoval 515 zamestnancov; z toho na ústredí bolo zamestnaných 126 zamestnancov, na pobočkách 173 zamestnancov a na súdno-lekárskech a patologicko –anatomických pracoviskách 216 zamestnancov.

V priebehu roka 2009 nastúpilo do úradu 97 zamestnancov a ukončilo pracovný pomer 133 zamestnancov. Vo väčšine prípadov išlo o pracovné pozície na pobočkách a SLaPA pracoviskách. Dôvody zmien boli predovšetkým vysoká psychická záťaž pri výkone práce a neatraktívne pracovné prostredie (najmä na SLaPA pracoviskách).

Pozície vedúcich zamestnancov boli obsadzované v zmysle zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme výberovým konaním.

V súlade s organizačným poriadkom úradu pobočky úradu majú vymedzenú pôsobnosť v územnom obvode ako aj vymedzené činnosti. Do pôsobnosti pobočiek patrí predovšetkým konanie v prvom stupni správneho konania na úseku dohľadu nad verejným zdravotným poistením ako aj na úseku dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Do pôsobnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických pracovísk patrí plnenie úloh vyplývajúcich z príslušných zákonov, ktoré upravujú oblasť súdneho lekárstva a patologickej

anatómie. Metodické riadenie pracovísk zabezpečuje ústredie a samotný výkon je zabezpečovaný na pracoviskách v Bratislave, Nitre, Žiline, Martine, Banskej Bystrici, Lučenci, Prešove, Poprade a v, Košiciach.

2. Vzdelanostná štruktúra úradu

Požiadavka na vzdelanie zamestnancov úradu vyplýva z vymedzenia pôsobnosti úradu (§ 18 a 20 zákona č. 581/2004 Z. z.). Dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti a nad verejným zdravotným poistením môžu vykonávať len vysokoškolsky vzdelaní zamestnanci v odboroch určených v § 43 zákona č. 581/2004 Z. z.

Úrad z hľadiska profesií zamestnáva najviac odborníkov – lekárov, inžinierov s ekonomickým zameraním a právnikov.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu v roku 2009 bola nasledovná:

Z celkového počtu 515 zamestnancov úradu vysokoškolské vzdelanie malo 255 zamestnancov (t.j. 49,51 %), stredoškolské vzdelanie 206 zamestnancov (40 %) a nižšie stredoškolské a základné vzdelanie 54 zamestnancov (10,49 %).

V rámci vysokoškolského vzdelania dominovalo medicínske vzdelanie pred ekonomickým a právnickým.

V súlade s potrebami úradu bolo zabezpečené prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov v oblasti špecializovaného štúdia za účelom získania špecializácie formou školení, účasťou na odborných kurzoch, konferenciách a na vedeckých podujatiach.

V oblasti preventívnej činnosti vybraní zamestnanci úradu aktívne odprezentovali desiatky prednášok organizovaných Slovenskou zdravotníckou univerzitou, v rámci ústavných zdravotníckych zariadení, celoslovenských kongresov, sympózií a na odbornom podujatí spoločne organizovanom Slovenskou lekárskou komorou a ÚDZS v rámci „Memoranda o vzájomnej spolupráci“.

II. Hlavné úlohy úradu zabezpečované v roku 2009

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v roku 2009 zabezpečoval plnenie úloh definovaných v zákone na úseku:

1. Dohľadu nad verejným zdravotným poistením

Úlohou úradu v oblasti dohľadu nad verejným zdravotným poistením je dohliadať na činnosť poisťovní. V priebehu roku 2009 úrad ukončil 172 dohľadov, z ktorých 157 bolo vykonaných na diaľku a 13 dohľadov na mieste. Do celkového počtu ukončených dohľadov boli zahrnuté aj 2 kombinované dohľady, ktoré boli začaté formou dohľadu na diaľku a následne na základe zistení bol výkon dohľadu realizovaný formou dohľadu na mieste.

Dohľady v sledovanom období boli zamerané najmä na proces prepoistenia poisťencov, uplatňovanie a vymáhanie pohľadávok na poisťovní, platobnú schopnosť zdravotných poisťovní, ročné zúčtovanie poisťného, úhradu záväzkov poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, tvorbu rezervného fondu zdravotných poisťovní a výdavky zdravotných poisťovní na prevádzkovú činnosť.

Z celkového počtu 172 dohľadov ukončených k 31.12.2009 bolo pochybenie zdravotnej poisťovne zistené v 84 dohľadoch a v 76 prípadoch nebolo zistené pochybenie. Ďalších 12

dohľadov nebolo zameraných na dodržiavanie platných predpisov, ale na získanie údajov pre rôzne analýzy a vyhodnotenie výsledkov ročného zúčtovania poistného.

Okrem vyššie uvedených dohľadov ukončených k 31.12.2009, nebolo ukončených 7 dohľadov. Šesť dohľadov nebolo ukončených z dôvodu vyžiadania právneho stanoviska k niektorým nejednoznačne definovaným ustanoveniam zákona. Predmetom jedného dohľadu boli výdavky na prevádzkovú činnosť a 5 dohľadov bolo zameraných na spôsob stanovenia základu na určenie výšky príspevku na činnosť úradu. V poradí siedmy neukončený dohľad má charakter dlhodobého dohľadu, ktorým sa priebežne získavajú a vyhodnocujú údaje o stave duplicit v evidencii poistencov v informačných systémoch zdravotných poisťovní vo väzbe na centrálny register vedený úradom.

V priebehu roka 2009 nebola úradu predložená žiadosť o vydanie povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia.

Dňa 26. júna 2009 bola doručená úradu Žiadosť o predchádzajúci súhlas s nadobudnutím podielu na základnom imaní a hlasovacích právach zdravotnej poisťovne APOLLO zdravotnej poisťovne, a. s. spoločnosťou PREFTO HOLDINGS LIMITED (ďalej len „žiadosť“).

Úrad rozhodnutím v správnom konaní vedenom pod číslom ZP 910/00013/2009 (ďalej len „rozhodnutie“) vydal predbežný súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní a hlasovacích právach spoločnosti APOLLO zdravotná poisťovňa, a.s. (ďalej len „Apollo ZP“). Od akcionára Apollo ZP - spoločnosti AGEL a.s., nadobúdateľ získava:

- podiel na základnom imaní zdravotnej poisťovne vyjadrený v percentách: 51%,
- podiel na hlasovacích právach vyjadrený v percentách: 51 %.

Úrad v konaní posúdil podanú žiadosť nadobúdateľa s prílohami z vecného a formálneho hľadiska. Vzhľadom na to, že žiadosť neobsahovala všetky náležitosti stanovené zákonom č. 581/2004 Z. z. a Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 764/2004 Z. z. o náležitostiach žiadosti o vydanie predchádzajúceho súhlasu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v platnom znení (ďalej len „vyhláška“), úrad si v súlade so zásadou súčinnosti s účastníkom konania vyžiadal jej doplnenia, ktoré mu boli v priebehu konania doručené. Po odstránení nedostatkov žiadosti zo strany nadobúdateľa úrad vydal dňa 12.08.2009 vyššie uvedené rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12.8.2009, nakoľko nadobúdateľ sa vzdal odvolania.

Vládou Slovenskej republiky bol dňa 30.09.2009 prerokovaný a odsúhlasený „Projekt zlúčenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. a Spoločnej zdravotnej poisťovne, a. s.“.

Úrad ako príslušný prvostupňový správny orgán obdržal dňa 11.11.2009 od spoločnosti Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s. a spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. spoločnú „Žiadosť o vydanie predchádzajúceho súhlasu na zlúčenie Spoločnej zdravotnej poisťovne, a.s. a Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s.“. Úrad dospel v správnom konaní č. ZP 911/00026/2009 k názoru, že všetky náležitosti podľa zákona (zákon č. 581/2004 Z. z.) a vykonávacieho predpisu (Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 764/2004 Z. z. o náležitostiach žiadosti o vydanie predchádzajúceho súhlasu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v platnom znení) sú splnené, a preto vydal prvostupňové rozhodnutie č. 357459/2009 zo dňa 23.11.2009, ktorým udelil predchádzajúci súhlas na zlúčenie.

Následne úrad dňa 28.10.2009 prijal od spoločnosti Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s., (ako „odovzdávajúca zdravotná poisťovňa“): „Žiadosť o prevod poistného kmeňa“. Odovzdávajúca zdravotná poisťovňa uviedla, že vláda Slovenskej republiky uznesením č. 684 zo dňa 30.9.2009 súhlasila so zlúčením odovzdávajúcej a preberajúcej zdravotnej poisťovne, pričom nástupníckou spoločnosťou bude spoločnosť Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.,

(ako „preberajúca zdravotná poisťovňa“) a uložila ministromi zdravotníctva Slovenskej republiky uskutočniť zlúčenie k 1. januáru 2010. Úrad preskúmal, či uvedená žiadosť obsahuje všetky náležitosti podľa § 61 ods. 5 a ods. 6 zákona č. 581/2004 Z. z. a vydal v správnom konaní č. ZP 911/00028/2009 prvostupňové rozhodnutie, ktorým schválil návrh postupu prevodu poisťného kmeňa.

Po vydaní vyššie uvedených prvostupňových rozhodnutí úradu vstúpil dňa 17.12.2009 do platnosti zákon č. 533/2009 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 21. decembra 2009, okrem čl. II, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2010. Podľa § 86e zákona č. 533/2009 Z. z. cit.: „Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s. sa zlučuje so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s. 1. januára 2010“ a podľa § 86f zákona č. 533/2009 Z. z. cit.: „Jediným akcionárom Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. po zlúčení je Slovenská republika. Správu akcií od 1. januára 2010 vykonáva ministerstvo zdravotníctva.“

Úrad dňa 10.11.2009 prijal spoločné podanie od spoločnosti APOLLO zdravotná poisťovňa, a. s., (ako „kupujúca zdravotná poisťovňa“) a spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., (ako „predávajúca zdravotná poisťovňa“), a to: „Žiadosť o vydanie predchádzajúceho súhlasu na predaj podniku zdravotnej poisťovne“. Úrad dospel v správnom konaní č. ZP 911/00029/2009 k záveru, že v tomto prípade predaja podniku zdravotnej poisťovne sú náležitosti stanovené zákonom č. 581/2004 Z. z. a vykonávacím predpisom (Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 764/2004 Z. z. o náležitostiach žiadosti o vydanie predchádzajúceho súhlasu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v platnom znení) splnené. Preto úrad vydal rozhodnutie, ktorým udelil predchádzajúci súhlas na predaj podniku spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa. Prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 15.12.2009.

V nadväznosti na uvedené rozhodnutie dňa 17.12.2009 prijal úrad ako príslušný správny orgán od spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. (ako „odovzdávajúca zdravotná poisťovňa“) „Žiadosť o udelenie súhlasu s prevodom poisťného kmeňa zdravotnej poisťovne“. Úrad dospel v správnom konaní k záveru, že náležitosti podľa § 61 ods. 5 a ods. 6 zákona č. 581/2004 Z. z. sú splnené a vydal rozhodnutie, ktorým schválil návrh postupu prevodu poisťného kmeňa a prevod poisťného kmeňa. Prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.12.2009.

Po vydaní uvedených rozhodnutí úradu nadobudla dňa 31.12.2009 účinnosť Zmluva o predaji podniku zdravotnej poisťovne, ktorá bola platne uzavretá dňa 16.12.2009 medzi spoločnosťou DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., (ako „predávajúca zdravotná poisťovňa“) a spoločnosťou APOLLO zdravotná poisťovňa, a. s., (ako „kupujúca zdravotná poisťovňa“). Zmluva o predaji podniku zdravotnej poisťovne zároveň upravila aj podmienky prevodu poisťného kmeňa zo spoločnosti DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 479 na spoločnosť APOLLO zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 436.

DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 479 zmenila obchodné meno od 31.12.2009 na DZP zdravotná poisťovňa, a. s. APOLLO zdravotná poisťovňa, a. s., IČO: 35 942 436 zmenila obchodné meno od 31.12.2009 na DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s. Zmeny mena boli úradu oznámené v súlade s platnými právnymi predpismi.

Jedným z rozhodujúcich činností úradu bolo v súlade so zákonom č. 581/2004 vydávanie rozhodnutí v správnom konaní platobným výmerom (ďalej len „PV“) o:

- pohľadávkach na poistnom na zdravotné poistenie,
- pohľadávkach na preddavkoch na poistné na verejné zdravotné poistenie,
- nezaplatených nedoplatkoch z ročného zúčtovania poistného.

V roku 2009 úrad v prvostupňovom správnom konaní (vedenom pobočkami úradu) vydal 65 089 platobných výmerov, z ktorých právoplatnosť nadobudlo 61 908 platobných výmerov. Zastavených bolo celkovo 222 konaní. Účastníci konania podali 655 rozkladov..

Finančné vyčíslenie prvostupňových správnych konaní pri vydávaní platobných výmerov v štruktúre podľa istiny a úrokov, resp. poplatkov z omeškania je uvedený v tabuľke :

Druh pohľadávky	Suma uplatnená v návrhoch	
	rok 2008	rok 2009
Istina (nezaplatené poistné, resp. preddavky)	46 155 007,07 €	51 892 717,2 €
Úroky z omeškania	2 376 386,54 €	1 607 368,67 €
Poplatky z omeškania	28 787 372,36 €	4 809 407,08 €
Spolu	77 318 765,98 €	58 309 492,95 €

V porovnaní s rokom 2008 došlo k poklesu počtu doručených návrhov na vydanie platobných výmerov, ako aj finančného objemu vyplývajúceho z nich.

V súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. úrad dokončuje právoplatne neukončené správne konania zdravotných poisťovní do obdobia ich transformácie na akciové spoločnosti.

Prehľad dokončovaných správnych konaní v roku 2009:

Konania postúpené v roku 2005	1 136
Konania postúpené v roku 2006	504
Konania postúpené v roku 2007	153
Konania postúpené v roku 2008	17
Konania postúpené v roku 2009	16
Počet konaní v riešení (celkom)	432
Počet vydaných druhostupňových konaní v r. 2009	169

Finančné vyjadrenie postúpených správnych konaní v roku 2009, v ktorých úrad koná:

Druh pohľadávky	suma v €
Istina (nezaplatené poistné)	6 666,30
Poplatok z omeškania 0,1%	230,59
Poplatok z omeškania 0,2%	18 775,31
Celkom uplatnené	46 406 400

Ďalšou činnosťou úradu je vydávanie rozhodnutia o uložení pokuty poistencom a platiteľom poistného za porušenie alebo nesplnenie povinnosti ustanovených príslušnými právnymi predpismi. V roku 2009 celková suma právoplatne uložených pokút predstavovala 845 tis. € (počet právoplatných rozhodnutí 8513), uhradených bolo 209 tis. €.

Podľa § 18 ods. 1 písm. f) zákona č. 581/2004 Z. z. je úrad styčným orgánom pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom členských štátov Európskej únie, Nórska, Lichtenštajnska, Islandu a Švajčiarska (ďalej len „EÚ“).

Úrad zabezpečuje zúčtovanie nákladov na zdravotnú starostlivosť čerpanú poistencami slovenských zdravotných poisťovní v EÚ a poistencami EÚ v Slovenskej republike.

V priebehu roku 2009 vzrástol v porovnaní s rokom 2008 počet žiadosti o refundáciu na základe skutočných nákladov v prípade SR /EÚ o 7,5% a žiadosti EÚ/SR o 24,9 %.

Pri refundácií na základe paušálnych nákladov boli v roku 2009 uplatnené pohľadávky voči styčným orgánom v iných členských štátoch EÚ za ich poistencov s bydliskom v SR v hodnote 251 372,43 EUR. Najvyšší objem pohľadávok až 99,8 % tvorili pohľadávky voči Českej republike. Išlo o opätovne uplatnené refundácie, ktoré sa týkali nákladov vzniknutých v roku 2005 (78,0%) a v roku 2004 (12,0 %). Pohľadávky Slovenskej republiky za roky 2006 a 2007 neboli uplatnené k 31.12.2009, nakoľko Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky nepredložilo zatiaľ výpočet priemerných nákladov za dané referenčné roky na schválenie príslušným štruktúram EÚ.

V opačnom smere predpis záväzkov voči styčným orgánom iných členských štátoch EÚ za poistencov SR s bydliskom v EÚ predstavoval sumu 1 177 780,46 EUR. Išlo o prípady týkajúce sa refundácie nákladov najmä za roky 2006 a 2007, v nižšom počte a finančnom objeme aj za roky 2004 a 2005. Väčšina prípadov (81,0 %) predstavovali záväzky za poistencov SR s bydliskom v Českej republike.

Úrad v súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. (§ 18 ods. 1 písm. e) plní záväzky štátu v oblasti zdravotníctva vyplývajúce z dvojstranných medzinárodných zmlúv. Konkrétne ide o úhradu nákladov na neodkladnú zdravotnú starostlivosť poskytnutú štátnym občanom krajín, s ktorými má Slovenská republika uzatvorené dohody v oblasti bezplatného poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

V roku 2009 mala Slovenská republika takéto dohody s Republikou Srbska, Čiernou Horou, Macedónskom, Bosnou a Hercegovinou, Jordánskom a Jemenom. Úrad v sledovanom období uhradil v 9-tich prípadoch náklady na poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti pre štátnych občanov zmluvných štátov v celkovej hodnote 1 371,92 EUR. Všetky prípady sa týkali čerpania zdravotnej starostlivosti štátnymi občanmi Srbskej republiky. V porovnaní s rokom 2008 vynaložil úrad na plnenie záväzkov štátu vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv 12,4 – krát viac finančných prostriedkov.

2. Dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti

Úlohou úradu v tejto oblasti je pôsobiť preventívne na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s cieľom zabezpečiť poskytovanie zdravotnej starostlivosti v súlade so zákonmi, ale aj sankčne v prípade, ak zistí porušenie príslušných zákonov.

Úrad v roku 2009 riešil celkom 1 846 podaní a do konca roku z týchto podaní ukončil 1 581 t. j. 85,6 %. V porovnaní s rokom 2008 došlo k nárastu v počte prijatých podaní o 182 podaní.

Pokiaľ ide o štruktúru podaní, 1 836 podaní bolo kvalifikovaných ako podnet, 9 podaní bolo kvalifikovaných ako sťažnosť a 1 bola petícia . V roku 2009 úrad ukončil z 1846 podaní 1581 podaní (85,6 %). Pokiaľ ide o sťažnosti a petície, tie zo strany úradu boli ukončené všetky.

Z vecného hľadiska, pokiaľ ide o podnety, najväčší rozsah podnetov sa týkal správneho poskytovania zdravotnej starostlivosti - 66,8 %. V súvislosti s ich riešením úrad vykonal 1049 dohľadov, z toho 803 dohľadov na mieste – teda u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. V rámci dohľadu sa potvrdilo, že 19,6 % podnetov bolo opodstatnených a 80,4 % (843) podnetov bolo neopodstatnených.

Z hľadiska štruktúry podnetov a sťažností prijatých úradom v roku 2009 prevládala najmä:

- nespokojnosť s postupom pri liečbe, pričom najviac podnetov súviselo s úmrtím ,
- neetický prístup zdravotníckeho pracovníka k pacientovi,
- nedostatky v organizácii práce.

Úrad v roku 2009 uložil v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti 119 pokút priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, úradom bolo uložených 78 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. V 45 prípadoch úrad podal návrh na uloženie sankčných opatrení VÚC.

Úrad v roku 2009 podal 3 trestné oznámenia. V súvislosti so správnym poskytovaním zdravotnej starostlivosti 1 trestné oznámenie a s podozrením na nezákonný postup lekára 2 oznámenia.

V rámci činnosti odbornej komisie predsedu úradu zriadenej na posudzovanie závažných a nejasných prípadov, ktoré vznikli v súvislosti so šetrením poskytovanej zdravotnej starostlivosti, bolo v roku 2009 na 4 odborných komisiách prerokovaných 9 prípadov. Z prerokovaných 9 prípadov boli 2 nehody (rozpor medzi pitevným nálezom a klinickou diagnózou) a 7 komplikovaných prípadov v súvislosti so šetrením poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

V oblasti preventívnej činnosti úrad v roku 2009

- aktívne odprezentoval 65 prednášok zameraných na správne vedenie zdravotnej dokumentácie, práva pacientov, a to v rámci ústavných zdravotníckych zariadení, celoslovenských kongresov, sympózií a odborných prednášok na Slovenskej zdravotníckej univerzite a na Spoločnom odbornom podujatí SLK a ÚDZS v rámci „Memoranda o vzájomnej spolupráci“
- vykonal 6 kontrol prijatia a plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho 5 na mieste (FNsP Bratislava, nemocnica Ružinov a Petržalka) a 1 na diaľku (vyžiadanie dokladu o splnení).

Úrad v rámci svojej činnosti v roku 2009 vypracoval metodické usmernenie o evidencii a hlásení uložených a prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov v ústavnej a ambulantnej zdravotnej starostlivosti určené pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Úrad vedie evidenciu opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, v roku 2009 bolo na základe vykonaných dohľadov nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti úradom uložených 78 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, 22 opatrení prijali iniciatívne poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

V rámci poradenskej a konzultačnej činnosti zameranej na zvýšenie právneho vedomia poisťencov v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti úrad v roku 2009 vybavil 1410 žiadostí o informáciu – spôsobom telefonickým (1067), e-mailovým (220), písomným (47) a osobnými konzultáciami (76).

Na základe Metodického usmernenia o zavádzaní systémov hlásení v ústavnej zdravotnej starostlivosti v rámci stratégie bezpečnosti pacienta úrad vedie štatistiku zaslaných hlásení chýb, omylov a nežiaducich udalostí, ktoré vznikajú pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Za rok 2009 úrad obdržal 11 hlásení, čo predstavuje 9,1% z celkového počtu 120 oslovených ústavných zdravotníckych zariadení.

Úrad v roku 2009 vykonával v rámci svojej pôsobnosti v oblasti dohľadu nad nákupom zdravotnej starostlivosti, t.j. nad dodržiavaním zákonných podmienok v súvislosti so zmluvnými vzťahmi medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami ako aj vykonávaním verejného zdravotného poistenia v súvislosti s úhradou zdravotnej starostlivosti, ktorú poskytovatelia zdravotnej starostlivosti zabezpečujú v rozsahu uhrádzanom na základe verejného zdravotného poistenia.

Úrad v roku 2009 vykonal niekoľko systémových dohľadov nad verejným zdravotným poistením vo vybraných oblastiach nákupu zdravotnej starostlivosti na základe vlastného podnetu. Vykonané systémové dohľady vo všetkých zdravotných poisťovniach boli predovšetkým zamerané na posúdenie nasledovných oblastí a problémov:

- zachovanie kontinuity poskytovania zdravotnej starostlivosti v procese uzatvárania zmlúv zdravotnými poisťovňami s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti,
- zabezpečenie zazmluvnenia verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- preverenie objemu nákupu jednotňovej zdravotnej starostlivosti z finančných prostriedkov verejného zdravotného poistenia a iné.

Dohľady vykonané na základe podnetov boli predovšetkým zamerané na oblasti dodržiavania zákonných ustanovení pri výkone kontrolnej činnosti zdravotnej poisťovne, pri schvaľovacích procesoch zdravotných poisťovní, dodržiavanie poradia pacientov zaradených na zoznam pacientov čakajúcich na plánovanú zdravotnú starostlivosť, postup zdravotnej poisťovne v procese schvaľovania zahraničnej liečby, úhradu špecifických výkonov (neodkladnej zdravotnej starostlivosti, lekárskej služby prvej pomoci atď.) a iné.

3. Zabezpečovanie úloh úradu na úseku súdnolekárskej a patologicko - anatomických činností

a) Pitvy

Hlavnou úlohou na úseku súdnolekárskej a patologicko–anatomickej (SL a PA) činnosti úradu bolo zabezpečenie pitiev. V roku 2009 na 11-tich SLaPA pracoviskách úradu bolo vykonaných 8 159 pitiev.

Priemerný počet pitiev za rok 2009 vykonaných SLaPA pracoviskom predstavoval 741,73 pitiev. Priemerný mesačný počet pitiev na SLaPA pracovisko je 61,81 pitiev a priemerný počet pitiev na pracovný deň (ďalej „PD“) bol 2,96 pitiev na jednom pracovisku. Uvedený priemerný výkon SLaPA pracovísk v počte pitiev bol dosahovaný pri priemernom mesačnom úväzku 5,11 lekárskeho miesta (LM), ktoré pripadalo priemerne na 7,84 fyzických osôb – lekárov (FO).

V roku 2009 sa celkový počet pitiev v Slovenskej republike (8 159 pitiev) oproti roku 2008 (8 938 pitiev) znížil o 779 pitiev, pričom sa dosiahla 15,42 % pitvanosť (v roku 2008 toto % predstavovalo hodnotu 16,81).

V roku 2009 prevládali súdnolekárske pitvy, ktoré tvorili 52,26% podiel na celkových pitvách. Porovnanie s rokom 2008 je uvedené v tabuľke.

Pitvy	Rok 2008		Rok 2009	
	počet	%	počet	%
Patologickoanatomické	2 907	32,52	2821	34,58
Súdnolekárske	4 662	52,16	4264	52,26
Súdne	1 369	15,32	1074	13,16
Spolu	8 938	100,00	8159	100,00

Personálne vybavenie (lekári) SLaPA pracovísk - prvých troch pracovísk s najvyšším a najnižším priemerným počtom LM na mesiac znázorňuje tabuľka:

SLaPA pracovišká s najvyšším a najnižším priemerným počtom LM na mesiac a k nim pripadajúci počet FO:

SLaPA pracovisko	LM	FO
1. Košice	8,12	13,59
2. Nitra	7,94	8,00
3. Martin	7,72	16,15
4. Bratislava - Sasinkova	1,77	10,25
5. Žilina	3,13	3,33
6. Poprad	3,35	4,75

Porovnanie počtu pitiev vykonaných jednotlivými SLaPA pracoviskami v prvých troch pracovisk s najvyšším a najnižším počtom pitiev v roku 2009 znázorňuje tabuľka:

SLaPA pracovisko	Celkový ročný počet pitiev	Priemerný počet pitiev / mesiac	Priemerný počet pitiev / PD	Priemerný počet pitiev LM/PD
1. Košice	1212	101,00	4,83	0,59
2. Nitra	1108	92,33	4,41	0,56
3. Banská Bystrica	928	77,33	3,70	0,70
4. Žilina	410	34,17	1,63	0,52
5. PA Bratislava - Antolská	484	40,33	1,93	0,48
6. PA Bratislava - Sasinková	499	41,58	1,99	1,12

Najvyšší celkový počet pitiev bol vykonaný na SLaPA pracovisku Košice s celkovým počtom pitiev 1 212 (v roku 2008 – 1 317 pitiev), ďalej na SLaPA pracovisku v Nitre s celkovým počtom pitiev 1 108 (v roku 2008 - 1206 pitiev) a na SL pracovisku v Banskej Bystrici s celkovým počtom pitiev 928 (v roku 2008- 990 pitiev).

Najnižší celkový počet pitiev bol vykonaný na SLaPA pracovisku Žilina s celkovým počtom pitiev 410 (v roku 2008 – 509 pitiev). Na druhom mieste na PA Bratislava - Antolská s celkovým počtom pitiev 484 (v roku 2008- 513 pitiev), na treťom mieste PA Bratislava - Sasinková s celkovým počtom pitiev 499 (v roku 2008 – 524 pitiev).

Bratislava má 3 pracoviská (SL Bratislava - Antolská 11, PA Bratislava - Antolská 11 a PA Bratislava - Sasinkova 4), ktoré spolu vykonali 1874 pitiev za rok 2009.

b) Činnosť laboratórnych úsekov

Na **histologických úsekoch** SLaPA pracovísk bolo spolu v roku 2009 pripravených **82642 bločkov** a z nich **84786 histologických preparátov** potrebných pre morfológickú diagnostiku ochorení u zomrelých.

Na **toxikologických úsekoch** SLaPA pracovísk bolo celkovo vykonaných **75 332 toxikologických vyšetrení**, z toho u živých (vyšetrenia na alkohol v krvi a dôkaz prítomnosti drog) 24 755 vyšetrení a u mŕtvych 50 577 vyšetrení.

Najvyšší počet toxikologických vyšetrení vykonali v roku 2009 pracoviská SL Martin, Nitra a Bratislava. Prehľad vykonaných toxikologických vyšetrení je uvedený v prehľade.

Toxikologické vyšetrenia podľa jednotlivých SLaPA pracovísk

SLaPA pracovisko	U živých	U mŕtvych	Spolu
Martin	5463	14796	20259
Nitra	3585	13941	17526
SL Bratislava	5154	5707	10862
Košice	3210	7345	10555
Žilina	4129	4346	8475
Banská Bystrica	3213	3288	6501
Poprad	0	1099	1099
Lučenec	1	55	56
Prešov	-	-	-
PA Antolská, BA	-	-	-
PA Sasinková, BA	-	-	-

Ostatné laboratórne úseky SLaPA pracovísk vykonali celkovo v roku 2009 nasledovný počet vyšetrení :

Histochemické vyšetrenia	3 665
Imunohistochemické vyšetrenia	128
Sérologické vyšetrenia u mŕtvych	4452
Sérologické vyšetrenia u živých	39

V rámci svojej ďalšej činnosti SLaPA pracoviská vykonali 8 817 prehliadok mŕtvych tiel, zorganizovali 54 klinicko-patologickoanatomických seminárov a hlásili 13 nesúlador medzi klinickou a patologickoanatomickou diagnózou.

Počet seminárov	54
Počet prebraných prípadov	201
Počet prehliadok mŕtvych tiel	8 817
Počet hlásených nesúlador	13

Počet hlásených zachytených onkologických ochorení podľa jednotlivých SLaPA pracovísk:

SLaPA pracovisko	Počet zachytených onkologických ochorení
SL Bratislava	15
PA Bratislava, Antolská	0
PA Bratislava, Sasinkova	0
Nitra	36
Banská Bystrica	90
Lučenec	51
Martin	25
Žilina	0
Poprad	9
Prešov	4
Košice	63
Celkom	293

4. Správa registrov a vedenie zoznamov

Nezastupiteľnou činnosťou úradu, ktorá vyplýva zo zákona č. 581/2004 Z. z. je vedenie nasledovných registrov a zoznamov:

	Register alebo zoznam	počet k 31. 12. 2009
1.	centrálny register poistencov SR	5 272 391
2.	zoznam zdravotných poisťovní, ktoré vykonávajú verejné zdravotné poistenie	5
3.	zoznam platiteľov poistného	1 069 325
4.	zoznam poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	12 980
5.	zoznam kódov lekárov	58 146
6.	zoznam kódov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	28 703
8.	evidencia oznámení o úmrtí	254 400
9.	zoznam poistencov čakajúcich na poskytnutie zdravotnej starostlivosti	9 619
10.	zoznam poistencov zaradených na dispenzarizáciu	291 247
11.	zoznam osôb, ktoré počas života odmietli pitvu	309

V roku 2009 bolo zo strany zdravotných poisťovní na úrad poslaných 118 666 prihlášok na vznik verejného zdravotného poistenia a z nich bolo 117 562 akceptovaných.

Vznik verejného zdravotného poistenia		
zdravotná poisťovňa	počet podaných prihlášok	počet akceptovaných prihlášok
Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s	9 100	9 036
Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s	26 713	26 341
Apollo zdravotná poisťovňa, a.s	13 009	12 857
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s	60 586	60 171
Union zdravotná poisťovňa, a.s	9 258	9 157

Úrad v súlade so zákonmi vedie aj ďalšie registre a zoznamy:

	Register alebo zoznam	počet za rok 2009
1.	register podaných prihlášok na vznik verejného zdravotného poistenia	118 666
2.	zoznam porušení všeobecne záväzných predpisov poistencom	187 532
3.	zoznam porušení všeobecne záväzných predpisov platiteľom poistného	1 186 013
4.	zoznam úhrad jednotlivým poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za poskytnutú zdravotnú starostlivosť	399 011
5.	zoznam neuhradených úhrad jednotlivým poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za poskytnutú zdravotnú starostlivosť	104 437
6.	zoznam oznámení o prijatých prihláškach na zmenu zdravotnej poisťovne *)	136 839

*) prepoistenie od 1. 1. 2010

Za prepoisťovacie obdobie (od 1.10.2008 do 30.9.2009) poslali zdravotné poisťovne na úrad 136 839 prihlášok na zmenu zdravotnej poisťovne od 1.1.2010 – z toho bolo 125 723 prihlášok akceptovaných.

Zmena zdravotnej poisťovne od 1. 1. 2010		
zdravotná poisťovňa	počet podaných prihlášok	počet akceptovaných prihlášok
Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s	1 901	1 876
Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s	42 559	36 707
Apollo zdravotná poisťovňa, a.s	56 173	54 706
Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s	13 732	13 402
Union zdravotná poisťovňa, a.s	22 474	19 032

V záujme zabezpečenia promptnej aktualizácie centrálného registra poistencov, v súvislosti s úmrtím poistencov, sa v roku 2009 ukončila etapa prebudovania evidencie oznámení o úmrtí a vyhlásení za mŕtveho a proces bude pokračovať aj v roku 2010 testovacou fázou a samotným nasadením do prevádzky.

V priebehu roku 2009 prebiehali činnosti na budovaní informačného systému, v zmysle zabezpečenia bezpečnosti a spoľahlivosti vedenia centrálného registra poistencov, ako aj ďalších registrov a zoznamov a to predovšetkým so zameraním na on-line prepojenie úradu so zdravotnými poisťovňami.

Koncom roku 2009 úrad začal realizáciu príprav svojich registrov a súvisiacich procesov, ktoré si vyžiadalo zlúčenie zdravotných poisťovní k 1. 1. 2010. Proces implementácie zlúčenia zdravotných poisťovní do registrov úradu bude pokračovať aj v roku 2010.

5. Spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, s profesijnými komorami a združeniami

Počas celého roka 2009 úrad spolupracoval so stavovskými organizáciami, zdravotnými poisťovňami, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ďalšími inštitúciami. V oblasti nákupu zdravotnej starostlivosti úrad v priebehu roka 2009 riešil celkom 433 podaní fyzických a právnických osôb (378 podnetov a 6 sťažností), z toho odstúpil podľa vecnej príslušnosti na priame vybavenie iným inštitúciami 100 podaní (t. j. 23,1 %), riešil 333 podaní (88,1 %). Najčastejším predmetom podaní v roku 2009 boli poplatky (25,9 %), oblasť zmluvných vzťahov medzi ZP a PZS (9,5 %), problematika zdravotných výkonov (8,8 %), zdravotnícke pomôcky a dietetiká (5,3 %), schvaľovanie kúpeľnej liečby (5,1 %) a iné (23,1 %). Najvyšší počet podaní riešil úrad dohľadom na diaľku (54,1 %).

Počas roka 2009 úrad aktívne spolupracoval i s Ministerstvom zdravotníctva SR. Zástupca úradu v roku 2009 sa zúčastňoval zasadnutí Monitorovacieho výboru Operačného programu zdravotníctvo pri Ministerstve zdravotníctva SR a výberových konaní.

Úrad v roku 2009 aktívne spolupracoval s viacerými ústrednými orgánmi štátnej správy, s orgánmi samosprávy, s profesijnými komorami a združeniami. Aktívne sa zapájal do legislatívneho procesu pokiaľ išlo o vypracovanie návrhov na úpravu zákonov, ktoré sa týkali verejného zdravotného poistenia. V rámci tohto procesu bolo predložených na MZ SR viacero konkrétnych návrhov na vykonanie zmien v zákone o zdravotných poisťovniach,

v zákone o dohľade nad zdravotnou starostlivosťou, ako aj v zákone o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Súčasne tiež boli predložené viaceré námety na úpravu vyhlášok vydávaných na základe citovaných zákonov.

Úrad sa aktívne zúčastňoval aj pripomienkového konania organizovaného ostatnými ústrednými organmi štátnej správy.

Na úrovni samosprávy úrad spolupracoval s lekármi príslušného vyššieho územného celku na riešení odborných otázok.

6. Plnenie ďalších úloh

Úrad v roku 2009 vypracoval a predložil na rokovanie vlády SR tieto materiály:

- správu o činnosti úradu za predchádzajúci kalendárny rok (rok 2008),
- správu o hospodárení za prvý polrok 2009,
- výročnú správu o hospodárení za rok 2008,
- správu o stave vykonávania verejného zdravotného poistenia za rok 2008,
- rozpočet úradu na rok 2010 a výhľad na roky 2011 a 2012.

II. časť

I. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2009

1. Čerpanie rozpočtu v roku 2009

Rozpočet úradu na rok 2009 schválila Národná rada Slovenskej republiky dňa 4.12.2008 v nasledovnej štruktúre:

1. Príjmy spolu	33 127 tis. €
2. Výdavky spolu	16 741 tis. €
z toho:	
• bežné výdavky	14 974 tis. €
• kapitálové výdavky	1 767 tis. €
Prebytok/schodok	16 386 tis. €

Činnosť úradu je financovaná z dvoch zdrojov. Prvým zdrojom je príspevok zdravotných poisťovní na činnosť úradu. Výška tohto príspevku ako aj základ, z ktorého sa vypočítava je určená v zákone č. 581/2004 Z.z.

Základom pre výpočet výšky príspevku je suma poistného, na ktorú má zdravotná poisťovňa právo po prerozdelení poistného za kalendárny rok predchádzajúceho roku, v ktorom je splatný príspevok. Výška príspevku je 0,45 % zo základu. Uvedené znamená, že príspevok, z ktorého sa v príslušnom roku financuje činnosť úradu, je v skutočnosti zaplatené poistné verejného zdravotného poistenia spred dvoch rokov.

Ďalším zdrojom financovania činnosti úradu sú vlastné príjmy úradu plynúce z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko anatomických pracovísk. Vyhodnotenie plnenia rozpočtu je uvedené v tabuľke.

Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2009 podľa metodiky ESA 95

Ukazovateľ / EK	Názov	Skutočnosť 2008 v €	Rozpočet 2009 v €	Skutočnosť 2009 v €	Plnenie rozpočtu 2009 v %	Rozdiel skutočnosti 2009 a 2008 v €
A.1.	Príjmy	16 763 195	17 422 060	15 423 295	88,53	- 1 339 900
200	Nedaňové príjmy	1 678 118	1 035 650	1 227 995	118,57	192 345
220	Administratívne poplatky	- 63 234	0	25 730	x	x
222003	Za porušenie predpisov	946 126	458 076	447 596	97,71	- 498 530
223001	Príjmy z činnosti úradu	553 575	551 019	641 872	116,49	88 297
240	Úroky z tuzemských úverov	28 978	26 555	17 885	67,35	- 11 093
243	Z účtov finančného hospodárenia	28 978	26 555	17 885	67,35	- 11 093
290	Iné nedaňové príjmy	212 673	0	94 912	0	- 117 761
300	Granty a transfery	15 085 076	16 386 410	14 195 300	86,63	- 889 776
312001	Zo štátneho rozpočtu	935 040		0	0	- 935 040
312003	Zo zdravotných poisťovní	14 150 036	16 386 410	14 195 300	86,63	45 264
A.2.	Príjmové finančné operácie	16 575 483	15 705 039	16 582 361	105,59	21 049
453	Zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov	16 575 483	15 705 039	16 582 361	105,59	6 878
SPOLU príjmy		33 338 678	33 127 099	32 005 656	96,61	- 1 333 022
B.1.	Výdavky	16 756 622	16 740 689	14 978 042	89,47	- 1 778 580
600	Bežné výdavky spolu z toho	13 092 345	14 974 000	13 911 495	92,91	819 150
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	6 048 330	6 862 000	6 682 217	97,38	633 887
620	Poistné a príspevok do ZP	2 101 208	2 382 000	2 304 138	96,73	202 930
630	Tovary a služby	4 925 314	5 627 983	4 822 857	85,69	- 102 457
640	Bežné transfery	17 493	102 017	102 283	100,26	84 790
700	Kapitálové výdavky spolu z toho:	3 664 277	1 767 000	1 066 547	60,36	- 2 597 730
710	Obstarávanie kapitálových aktív	3 664 277	1 767 000	1 066 547	60,36	- 2 597 730
B.2.	Výdavkové finančné operácie	0	0	0		
SPOLU výdavky		16 756 622	16 740 689	14 978 042	89,47	- 1 778 580
Celkový prebytok/schodok		16 582 055	16 386 410	17 027 614	103,91	445 559
vylúčenie príjmových FO – príspevok na činnosť úradu		16 575 482	15 705 039	16 582 361	105,59	6 879
vylúčenie výdavkových FO						
Prebytok (+)/schodok (-) ÚDZS (ESA 95)		6 573	681 371	445 253		438 680
Príjmy ESA 95		16 763 195	17 422 060	15 423 295	88,53	- 1 339 900
Výdavky ESA 95		16 756 622	16 740 689	14 978 042	89,47	- 1 778 580
Saldo		6 573	681 371	445 253	65,35	438 680

A). Príjmy rozpočtu

Príjmy spolu vykázané v metodike ESA 95, dosiahli v roku 2009 sumu 32 005 656 €, čo v porovnaní s rozpočtom na rok 2009 predstavuje nižší príjem o 1 121 443 € a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2008 menej o 1 339 022 €. Tento enormný výpadok príjmov

spôsobila zmena zákonnej sadzby prídeltu od zdravotných poisťovní z 0,5 % na 0,45% zo základu pre výpočet prídeltu.

Rozhodujúcou príjmovou položkou úradu v roku 2009 bol zdravotnými poisťovňami zaplatený príspevok na činnosť úradu.

Rozpočet na rok 2009 predpokladal, že výška tohto príspevku bude predstavovať 16 386 410 €.

Rozpočet úradu na rok 2009 uvažoval s príjmom - transferom od zdravotných poisťovní vo výške 14 639 647 €. Zdravotné poisťovne v stanovenom termíne do 20.12. 2008 uhradili na účet úradu 14 150 036 €. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 489 611 € nižšia oproti rozpočtu a predstavuje iba 96,66%. Táto skutočnosť ovplyvnila výšku disponibilných zdrojov úradu v roku 2009. Rozdiel medzi rozpočtovanou výškou príspevku na činnosť úradu a skutočnosťou vyplýva z nižšej sumy zaplateného poistného po prerozdelení.

Rozpočet nedaňových príjmov úradu, medzi ktoré sú zahrnuté príjmy z vlastnej činnosti úradu, boli v roku 2009 splnené na 118,57 %. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí; a to z príjmov z činnosti SLaPA pracovísk a z poplatkov za administratívne činnosti úradu. Dosažené príjmy z úhrad trov za pitvy, ktoré boli nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel predstavovali v roku sumu 641 872 €, čo z ročného rozpočtovaného príjmu 551 019 € predstavuje 116,49%.

Plnenie príjmov z administratívnych činností úradu, ktoré boli v roku 2009 rozpočtované vo výške 458 076 € v skutočnosti dosiahli sumu 447 596 €, čo je plnenie na 97,71 %. Nenaplnenie rozpočtu aj napriek nárastu vydaných rozhodnutí – platobných výmerov zo strany úradu bolo spôsobené tým, že bola zákonom upravená výška trov konania zdravotných poisťovní z minimálnej čiastky 8,29 € na paušálnu sumu 5,0 €. Toto zníženie na 5,0 € za podanie spôsobilo medziročný pokles týchto príjmov o 498 530 €.

Príjmy z pokút uložených v súlade so zákonmi č. 581/2004 Z. z. a č. 580/2004 Z. z. platiteľom poistného, poistencom, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a zdravotným poisťovním v rozpočte úradu neboli rozpočtované. Zaplatená pokuta je v súlade so zákonom príjmom štátneho rozpočtu, preto zaplatené pokuty úrad mesačne odvádza. Za rok 2009 úrad odvedol pokuty v sume 506 251 €. Rozdiel medzi počiatočným stavom a konečným stavom účtu pokút je 651 839 €, čo je nárast predpisu pokút zo strany úradu.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 94 912 € bol prevod kurzového zisku za rok 2008 z účtu medzinárodného zúčtovania.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia boli plnené na 67,35 % z dôvodu poklesu úrokových sadzieb na bežných účtoch.

B.) Výdavky rozpočtu

Výdavky spolu na rok 2009 vykázané v metodike ESA 95 dosiahli sumu 14 978 042 €. V porovnaní s rozpočtom je to menej o 1 762 647 € a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2008 je tento rozdiel nižší o 1 778 580 €.

Skutočné čerpanie výdavkov v roku 2009 v členení na bežné výdavky a kapitálové výdavky predstavuje sumu 13 911 495 € - bežné výdavky a sumu 1 066 547 € - kapitálové výdavky.

1. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 14 974 tis. €, v skutočnosti boli čerpané v sume 13 911 495 €, čo predstavuje 92,91% čerpanie rozpočtu bežných výdavkov.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 6 862 tis. € - skutočné čerpanie bolo 6 682 217 €, čo predstavuje 97,38 % čerpanie. Uvedená výdavková kategória oproti rovnakému obdobiu v roku 2008 vzrástla o 10,5%. Dôvodom rastu bola úprava miezd, hlavne rizikových príplatkov u zamestnancov na SLaPA pracoviskách a nárastu priemerného stavu zamestnancov o 2,1%, z dôvodu rastu objemu činností zabezpečovaných úradom ako dôsledok vykonaných legislatívnych zmien.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2009 predpokladané v čiastke 2 382 tis. €, skutočnosť je 2 304 138 €, t.j. 96,73% z ročného rozpočtu. Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní kopírujú rast miezd a sadzieb odvodov v roku 2009.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2009 vo výške 5 628 tis. € - skutočné výdavky dosiahli výšku 4 822 857 €, t.j. 85,69 % z ročných výdavkov. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2008 klesli o 102 457 €, z dôvodu prijatých úsporných opatrení zameraných na šetrenie výdavkových položiek tovarov a služieb.

Bežné transfery medziročne vzrástli o 85 017 € z dôvodu realizácie uznesenia vlády SR – pristúpenie k licenčnej zmluve so spoločnosťou Microsoft - centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom MF SR. V predchádzajúcich rokoch táto výdavková položka bola hradená priamo z bežných výdavkov úradu.

Čerpanie vybraných podpoložiek rozpočtu :

Rozpočtová klasifikácia	Názov podpoložky	Rozpočet v roku 2009 (v €)	Čerpanie v roku 2009 (v €)	Index čerpania rozpočtu
630	Tovary a služby celkom	5 627 983	4 822 856	85,69
631	Cestovné	69 000	53 011	76,83
631 001	Cestovné tuzemské	46 000	46 483	101,05
631 002	Cestovné zahraničné	23 000	6 528	28,38
632	Energie, voda a komunikácie	1 277 000	1 019 983	79,87
632 001	Energie	475 000	383 178	80,67
632 003	Poštovné, telekom. služby	531 240	415 762	78,26
633	Materiál	699 700	662 473	94,68
633 001	Interiérové vybavenie	69 000	82 631	119,76
633 002	Výpočtová technika	100 000	18 059	18,06
633 014	Prevádzkové stroje, prístroje	33 000	15 803	47,89
633 015	Špeciálne stroje, prístroje	28 000	15 044	53,73
633 006	Všeobecný materiál	425 000	373 918	87,98
633 010	Pracovné odevy	23 000	52 991	230,40
634	Dopravné	124 000	92 469	74,57
634 001	Palivo, mazivá, oleje	68 000	40 987	60,27
635	Rutinná a štandardná údržba	429 683	371 489	86,46
635 002	Údržba výpočtovej techniky	50 000	9 847	19,70
635 006	Údržba budov, priestorov	33 000	19 519	59,15
635 009	Softvéru	267 983	308 559	115,14
636	Nájomné za nájom	1 029 000	856 562	83,24
636 001	Nájomné budov, priestorov	930 000	789 032	84,84
636 002	Nájomné za stroje, prístroje	99 000	65 417	66,08
637	Služby realizované dodav. spôsobom resp. dohodami o vykonaní práce	1 999 600	1 766 869	88,36
637 001	Školenie, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	56 000	31 131	55,59
637 004	Všeobecné služby	195 000	211 548	108,49
637 005	Špeciálne služby	401 000	422 481	105,36
637 011	Štúdie, expertízy, posudky	178 000	141 020	79,22
637 014	Stravovanie	204 000	187 350	91,84
637 027	Odmeny zamest. mimoprac. pomeru	150 000	145 090	96,73
637 034	Zdravotníckym zariadeniam (vykonané obhliadky mrtvých tiel, prevozy lekárov k obhliadkám)	564 500	497 999	88,22

Zvýšenie čerpania niektorých výdavkových podpoložiek, pri dodržaní výšky čerpania celkových výdavkov rozpočtu, je u niektorých podpoložiek zapríčinené nutnosťou zabezpečenia vybavenosti hlavne SLaPA pracovísk ochrannými pracovnými pomôckami a interiérovým vybavením v materiálovej oblasti. V oblasti služieb boli mierne prekročené

všeobecné a špeciálne služby. U špeciálnych služieb ide o vyššie výdavky za prevozy mŕtvych na pitvy. Rast výdavkov na údržbu softvéru je zapríčinený rozšírením využiteľnosti informačného systému a rozšírením informačného systému na pobočky úradu a SLaPA pracoviská.

Výdavky na všeobecný materiál vzrástli z dôvodu zvýšenia výdavkov na kancelársky papier, obálky a tonery ako dôsledok nárastu zasielaných rozhodnutí, avšak boli kompenzované úsporami iných materiálov pri celkovej úspore všeobecného materiálu.

Výdavky za nájom budov odzrkadľuje čiastočnú úpravu nájomného – zvýšenie za prenájom nehnuteľností potrebných na zabezpečenie činností SLaPA pracovísk. Je to aj dôsledok zavedenia trhových princípov do určovania cien za nájomné.

2.Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli v rozpočte na rok 2009 rozpočtované vo výške 1 767 tis.€, skutočnosť bola v sume 1 066 547 €, t.j. čerpanie na 60,36%.

V roku 2009 najvyššiu sumu kapitálových výdavkov úradu predstavovali výdavky na technické zhodnotenie stavieb 362 754 € v prípade stavebnej modernizácie SLaPA pracoviska v Nitre, v Bratislave a v Martine a ich interierové vybavenie 55 875 €. Výdavky na nákup prevádzkových strojov a prístrojov pre SLaPA pracoviská boli 234 949 € a výdavky na výpočtovú techniku (54 484 €) potrebnú na prevádzkovanie informačného systému 54 484 €. Čerpanie kapitálových výdavkov vykazuje úsporu z dôvodu nečerpania výdavkov na rekonštrukciu budovy pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice v plánovanom rozsahu.

Čerpanie kapitálových výdavkov v roku 2009:

Rozpočtová klasifikácia	Názov	Rozpočet 2009 (v €)	Skutočnosť v roku 2009 (v €)	Percento čerpania rozpočtu
700	Kapitálové výdavky celkom	1 767 000	1 066 547	60,36
713 001	Interierové vybavenie	50 000	55 875	111,75
713 002	Výpočtová technika	46 785	54 484	116,46
713 004	Prev. stroje, prístroje, zariadenia	268 882	234 949	87,38
713 006	Komunikačnej infraštruktúry	13 000	15 226	117,12
717	Real. stavieb a tech. zhodnot.	1 000 000	362 754	36,28
718 006	Rekonštrukcia a modernizácia softvéru	365 133	333 190	91,25

C.) Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie zahrňovali v rozpočte roku 2009 zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov a zaplatený príspevok zdravotných poisťovní na činnosť úradu na nasledujúci rok.

V roku 2009 v skutočnosti vykázaný zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka predstavoval sumu 16 582 361 € a pozostával zo sumy 14 150 036 € (príspevok od zdravotných poisťovní) a z zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 2 432 325 €.

D.) Prebytok hospodárenia úradu

Úrad v roku 2009 vykázal podľa platnej metodiky ESA 95 prebytok hospodárenia v sume 17 027 614 €. Z tejto sumy tvorí v roku 2009 uhradený príspevok na činnosť úradu na rok 2010 vo výške 14 195 300 € a zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 2 832 314 €.

V roku 2009 úrad vykázal v metodike ESA 95 saldo vo výške 445 253 €, pričom rozpočet na rok 2009 predpokladal saldo vo výške 681 371 €, čo predstavuje zlepšenie salda o 236 118 €.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-04 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (v prílohe).

II. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2009

1. Náklady a výnosy

Úrad je subjektom verejnej správy. Hospodárenie úradu je upravené v § 28 zákona č. 581/2004 Z. z. Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2009 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-04 je časový nesúlad.

a) náklady

Celkové náklady úradu v roku 2009 predstavovali 15 660 014 €. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 7,34 %.

Náklady na mzdy boli vo výške 6 719 638 €, čo predstavuje 42,9% podiel z celkových nákladov. Uvedená položka zahrňovala tarifné platy a pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy. Na základe uvedeného priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2009 predstavovala 1 092 €.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči SL a PA pracoviskám.

Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2008 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 232 zamestnancov čo je 43,3 % podiel.

Prehľad počtu zamestnancov a mzdových nákladov je uvedený v tabuľke.

	Rozpočítaný priem. počet zamestnancov na rok 2009	Prepočítaný počet zam. k 31. 12. 09	Priemerný prepočítaný počet zam. v roku 2009	Mzdové náklady v r.2009 (€)
Ústredie	130	126,41	126,2	1 903 203
Pobočky	177	177,6	176,86	2 118 689
SLAPA	215	232,39	209,57	2 697 746
Spolu	522	536,4	512,63	6 719 638

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 255 208 €, čo je 33,56% zo mzdových nákladov.

Porovnanie niektorých významných nákladových položiek:

Účet	Náklad	V roku 2009 v €	Z celkových nákladov
501	Spotreba materiálu	685 187	4,4%
502	Spotreba energie	480 351	3,1%
511	Opravy a udržiavanie	388 016	2,5%
518	Ostatné služby	2 543 175	16,2%
521	Mzdové náklady	6 719 638	42,9%
524	Zákonné poistenie	2 255 208	14,4%
549	Iné ostatné náklady	719 054	4,6%
551	Odpisy dlhodob. maj.	1 409 168	9,0%
	Ostatné náklady	460 217	2,9%
	Náklady celkom	15 660 014	

V štruktúre nákladov najvyšší podiel nákladov na celkových nákladoch okrem mzdových nákladov tvorili náklady na služby a náklady na tovary.

V priebehu roku 2009 bol zaznamenaný nárast v položke spotreba energie o 12,5 percentuálneho bodu z dôvodu úpravy ceny energií. Náklady na opravy a údržbu vzrástli o 24,7% z dôvodu zabezpečenia opráv a údržby na technologických zariadeniach, ktorým už skončila dvojročná záručná doba.

Ostatné nákladové položky v celkovom čerpaní a v podiele na celkových nákladoch vykazujú minimálne rozdiely.

Ostatné služby - najvyššie náklady boli vynaložené na nájomné – v sume 807 075 €; v priebehu roka bola upravovaná výška nájomného za prenájom priestorov, náklady na poštovné (301 870 €), náklady na prepravu mŕtvych a prepravu lekárov na obhliadky mŕtvych (488 190 €), telekomunikačné služby (102 093 €) a náklady na internet (170 192 €), náklady na konzultačné služby (147 095 €) a náklady na upratovacie služby (163 099 €).

Náklady na ostatné služby zahrňujú aj náklady na obhliadky mŕtvych v sume 320 237 €, náklady na stravovanie vo výške 185 470 €, odmeny členom DR a SR vo výške 146 574 € a náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách v sume 29 041 €.

b) výnosy

Celkové výnosy úradu k 31.12.2009 predstavovali 15 779 246 € (k 31.12.2008 to bolo 14 396 991 €, t.j. nárast o 9,7%). Rozhodujúcu položku predstavoval prevod príspevku zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2009 v sume 14 150 033 €. Príspevok bol

príjmom v roku 2008, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2009 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosmi položkami v roku 2009 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Úrad má uzatvorenú zmluvu s Univerzitou P. J. Šafárika Košice a Lekárskou fakultou UK Bratislava o vytvorení výučbovej základne pre študentov a na základe tejto zmluvy úrad vyúčtoval náhrady za umožnenie výučby študentov. Úrad umožňuje na SLaPA pracoviskách aj odbery buniek a tkanív a za umožnenie tejto činnosti si od odberových tímov vyučováva náhrady výdavkov spojených s umožnením odberov.

Štruktúra výnosov úradu v roku 2009:

Účet	Výnos	Skutočnosť k 31. 12. 08 (v €)	Skutočnosť k 31. 12. 09 (v €)
602	Tržby z predaja služieb z toho:	628 305	671 363
	- súdne pitvy	315 431	334 278
	- chladenie	32 364	36 474
	- toxikologické vyšetrenia	141 406	149 239
	- výučbová základňa	96 827	147 923
	- ostatné tržby/odber tkanív)	42 555	3 398
644	Úroky	28 970	17 881
645	Kurzové zisky	159 515	197 917
648	Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	12 382 935	14 150 033
649	Ostatné výnosy z toho:	963 503	450 375
	- povolenia a súhlasy	2 456	4 037
	- vydanie rozhodnutí	943 238	444 494
	- náhrady trov z exekúcií	365	1 844
	- náhrady škody	17 360	0
691	Dotácie na IS	233 763	291 677
	Výnosy celkom	14 396 991	15 779 247

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2009 podstatne narástli tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk a výnosy za výučbovú základňu, ktoré medziročne vzrástli o 6,85%.

Kurzový zisk plynúci z agendy styčného orgánu bol vyšší oproti predchádzajúcemu obdobiu, ale celkové je saldo kurzových rozdielov je strata 39 139 €.

2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Stav a štruktúra dlhodobého majetku k 31.12.2009 je vyjadrený v tabuľke. Majetok v tabuľke je uvedený v obstarávacích cenách:

	Stav k 1. 1. 2009 (v €)	Prírastok/ úbytok (+/-) (v €)	Stav k 31. 12. 2009 (v €)
Dlhodobý majetok celkom	7 797 835	+1 627 267	9 425 102
z toho			
- nehmotný	2 466 513	+435 567	2 902 080
- hmotný celkom	5 331 322	+1 191 700	6 523 022
Z toho			
- stavby	2 027 949	+ 8 703	2 036 652
- stroje, prístroje	2 602 058	+ 930 903	3 532 961
- dopravné prostriedky	539 148	0	539 148
- ostatný hmotný majetok	19 546	0	19 546
- nezaradený hmotný majetok	142 621	+ 252 094	394 715

Najvýznamnejším prírastkom dlhodobého majetku úradu v roku 2009 bol obstaraný nehmotný majetok (softvér) - rozšírenie funkčnosti komplexného informačného systému vrátane licencií financovaných z vlastných zdrojov vo výške 435 567 €.

V hmotnom majetku sú zaradené úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia pre zabezpečenie činností SLaPA pracovísk a výpočtová technika – hardvér (servre) v súvislosti s rozširovaním informačného systému.

Úrad formou zhodnotenia prenajatého majetku vykonal rekonštrukciu a modernizáciu SLaPA pracovísk Nitra, Bratislava a rekonštrukcie Martin. Rekonštrukciou boli vybudované nové vstupy do priestorov a zmodernizované pitevné priestory, zabezpečená technika pre potreby chladenia tiel a zabudovaná nová vzduchotechnika. Týmito úpravami sa zlepšili pracovné podmienky zamestnancov a zmodernizovala sa prístrojová technika. V súvislosti s inštaláciou nových chromatografov na toxikologický úsek museli byť vybudované nové rozvody technických plynov. V súvislosti so zavedením nového informačného systému bolo potrebné vykonať úpravy sietí.

Úrad v roku 2008 začal riešiť vážny problém umiestnenia SLaPA pracoviska v Košiciach, ktoré v súčasnosti zabezpečuje činnosť v nevyhovujúcich technologických a hygienických priestoroch. Úrad bude riešiť problém umiestnenia SLaPA pracoviska a pobočky v jednej budove. Uvedenie nového objektu do prevádzky si vyžiada v nasledujúcom období vynaloženie finančných prostriedkov na rekonštrukciu a potrebnú úpravu. Možno konštatovať, že pri vývoji vlastných zdrojov, ale hlavne z dôvodu zníženia príspevkov od zdravotných poisťovní určených na financovanie činnosti úradu, sa obdobie rekonštrukcie predĺži.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje. Dlhodobý majetok úradu bol k 31.12.2009 odpísaný na 39,1%, zostatková hodnota dlhodobého majetku bola k uvedenému dátumu 3 971 360 €.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

K 1. januáru 2009 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných

pokladníc na pobočkách a 10 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách.

Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos ministerstva financií sumou 4000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sumou zodpovedajúcej hodnote 1000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň.

Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 € a zvyšok do 4000 € limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu má otvorené valutové pokladnice na CZK používané na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v tejto pokladnici k 31. decembru 2009 bol nulový.

Celkový zostatok hotovosti vo všetkých pokladniciach Sk k 31. decembru 2009 bol 2 010,18 €. V pokladniciach cenín (PHM) bol zostatok 1 295,87 €.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) – h) do výšky 1% ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2009 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 27 995 €, čo predstavuje 0,19% z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2009.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2009 nasledovné zostatky:

- bežný účet 283 071,80 €,
- účet na poplatky 16 704 099,28 €,
- zúčtovací účet 7 025 620,34 €,
- účet pre sociálny fond 3 841,36 €,
- účet pokút 29 163,10 €,
- depozitný účet 2 172,03 €,
- účet pre štruktúr. fondy 0,00 €.

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLaPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31.12.2009 vo výške 9 820,77 €.

Celkový zostatok na účtoch úradu k 31. 12. 2009 bol vo výške 24 057 788,68 €.

3. Závazky a pohľadávky

a) záväzky

Závazky úradu k 31. 12. 2009 boli vo výške 24 201 528 €. Rozdelenie záväzkov je uvedené v tabuľke:

Závazok - druh	K 31. 12. 2008 (v €)	K 31. 12. 2009 (v €)
Z obchodného styku	18 485 670	21 950 073
z toho:		
- dodávatelia	455 162	676 914
- depozit	48 869	2 172
- z čin. styčného orgánu	17 978 831	21 268 165
- ostatné	2 808	2 822
Voči zamestnancom	382 762	415 004
Voči inštit. soc. poistenia	252 190	256 179
Daňový	64 107	61 895
Voči štátnemu rozpočtu	1 145 010	1 514 464
Sociálny fond	3 352	3 913
Závazky celkom	20 333 091	24 201 528

Závazky z obchodného styku predstavovali 21 950 073 €, z toho záväzky voči dodávateľom boli 676 914 €. Výška záväzkov voči dodávateľom bola ovplyvnená najmä 30-dennou splatnosťou faktúr a doručením faktúr ku koncu roka 2009 so splatnosťou v januári 2010, hlavne za obhliadky mŕtvych a vyúčtovania za IV. štvrťrok .

Najvyšší krátkodobý záväzok súvisí s činnosťou úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom členských štátov EÚ.

Záväzok voči členskému štátu EÚ vzniká uplatnením si úhrady za zdravotnú starostlivosť poskytnutú poistencovi slovenskej zdravotnej poisťovne v štáte EÚ. Zároveň so vznikom záväzku voči štátu EÚ vzniká pohľadávka voči príslušnej slovenskej poisťovni.

Pohľadávka voči štátu EÚ vzniká uplatnením si úhrady za zdravotnú starostlivosť poskytnutú poistencovi príslušného štátu EÚ na území SR. Zároveň s pohľadávkou vzniká záväzok voči slovenskej zdravotnej poisťovni.

Prehľad o záväzkoch súvisiacich s činnosťou styčného orgánu je uvedený v tabuľke.

Záväzky	k 31. 12. 2008	k 31. 12. 2009
voči štátom EÚ	6 277 078 €	8 688 405 €
voči ZP v SR	11 701 753 €	12 579 760 €

Úrad k 31.12.2009 evidoval záväzok voči štátnemu rozpočtu vo výške 1 514 464 €. Tento záväzok tvorili právoplatné pokuty udelené úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Pokuty uhradené v priebehu roka 2009 vo výške 506 251 € úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Ostatné záväzky (zamestnanci, zúčtovanie odvodov z miezd, preddavky dane zo závislej činnosti) boli vo výške 733 077 €.

b) pohľadávky

Pohľadávky úradu k 31.12.2009 boli vo výške 15 922 190€, rozdelenie a vývoj stavu pohľadávok je v tabuľke:

Pohľadávka	K 31. 12. 2008 (v €)	K 31. 12. 2009 (v €)
Z obchodného styku	214 285	229 652
Ostatné pohľadávky z toho:	10 821 533	14 207 250
- z čin. styčného orgánu	10 818 413	14 203 574
- ostatné	3 120	3 676
Poskytnuté prevádzkové preddavky	0	0
Za udelené pokuty	833 450	1 485 288
Iné pohľadávky	0	0
Pohľadávky celkom	11 869 268	15 922 190

Najväčšiu časť pohľadávok z obchodného styku predstavovali, tak ako pri záväzkoch, pohľadávky súvisiace s činnosťou úradu ako styčného orgánu.

Prehľad o pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu a ich vývoj:

Pohľadávky	k 31. 12. 2008	k 31. 12. 2009
voči štátom EÚ	8 882 891 €	11 355 286 €
voči ZP v SR	1 935 522 €	2 848 288 €

Úrad v pohľadávkach voči poisťovniam z titulu styčného orgánu eviduje aj pohľadávky voči Európskej zdravotnej poisťovni (EZP) v konkurze v čiastke 197 933 €. Na uvedenú pohľadávku nebola vytvorená rezerva ako korektúra pre prípad pravdepodobne neúspešného uspokojenia prihlásenej pohľadávky v rámci konkurzu z dôvodu, že úradu, ako neplatiteľovi dane z príjmu, sa daňový základ o vytvorené rezervy neupravuje.

Pohľadávka voči EZP je veľmi špecifickým druhom pohľadávky a jej výška môže časom narastať v prípade, keď si zahraniční partneri uplatnia úhradu nákladov za ošetrovaných pacientov EZP v zahraničí. V prípade, ak vznikne takáto situácia, úrad bude musieť vykonať úhradu voči zahraničným partnerom a nebude si môcť uplatniť pohľadávku z dôvodu, že lehota na jej uplatnenie už uplynula. Úrad nemá v rozpočte vyčlenené finančné krytie na úhradu takto vzniknutej pohľadávky. Riešiť tento problém preto bude potrebné v kontexte záväzku štátu – SR voči zahraničným partnerom.

Pohľadávky za výkon pitvy nariadenej podľa osobitného predpisu viazané k § 49 ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z. a za toxikologické vyšetrenia boli vykázané v sume 229 652 €. Dôvodom tohto stavu je skutočnosť, že zadržatelia súdnych pitiev a väčšina toxikologických vyšetrení (regionálne zložky Policajného riaditeľstva) uvoľňujú finančné prostriedky na úhradu svojich záväzkov zvyčajne až po uzatvorení prípadu, čo v niektorých prípadoch môže predstavovať aj niekoľko mesiacov.

Pohľadávky súvisiace s udelenými pokutami za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti voči poisťovni, platiteľom poisťovní a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti evidoval úrad k 31.12.2009 vo výške 1 485 288 €.

Ostatné pohľadávky v sume 3 676 € sú najmä pohľadávky vyplývajúce zo zúčtovaní so sociálnym fondom.

V roku 2009 vykázal úrad záporný kurzový rozdiel v hodnote 39 014,81 EUR, ktorý vyplynul z účtovania predpisu a úhrad záväzkov úradu ako styčného orgánu voči EÚ v cudzej mene. Uvedená strata bola podmienená najmä vývojom menových kurzov. Zároveň v roku 2009 sa premietli v účtovníctve úradu aj dopady zavedenia jednotnej európskej meny v SR dňom 1.1.2009. Zavedenie EUR si vyžiadalo konverziu zostatku pohľadávok úradu voči zdravotným poisťovniam k 31.12.2008 z SK a EUR a následne pri úhrade do zahraničia v inej mene ako EUR dochádzalo k ďalšej konverzii na cudziu menu. Hodnota reálneho kurzového rozdielu bola tiež ovplyvnená existujúcim postavením danej meny voči EUR v porovnaní s reálnym kurzom, ktorý platil v čase predpisu záväzku.

Záver

Možno konštatovať, že hospodárenie úradu za rok 2009 v bežných výdavkoch bolo vyrovnané bez väčších odchýlok a s úsporou materiálových výdavkov. Nižšie čerpanie kapitálových výdavkov bolo spôsobené ukončením realizácie rekonštrukcie vybraných SLaPA pracovísk a ich prístrojového a technologického vybavenia. Z kapitálových výdavkov nebola hrazená v plánovanom rozsahu rekonštrukcia nehnuteľnosti pre pobočku a SLaPA pracovisko v Košiciach, pre komplikovanosť projektového zámeru a neukončenie výberového konania na projekt a realizáciu stavby vo väzbe na očakávaný dopad ekonomického vývoja na finančné prostriedky úradu v nasledujúcom období.

Nárast počtu spracovaných a vydaných rozhodnutí v správnom konaní na vymáhanie pohľadávok zdravotných poisťovní za nezaplatené odvody poistného sa neprejavilo nárastom príjmov úradu z dôvodu zníženia výšky trov za vydané rozhodnutia z 8,29 € na 5,0 €. Naopak v nadväznosti na nárast počtu spracovaných a vydaných rozhodnutí úradom v správnom konaní bol nárast výdavkov v položkách mzdy, odvody (nárast priemerného počtu pracovníkov) ako aj nárast výdavkov na poštovné.

V Bratislave marec 2010